

Okul Yöneticilerinde Problem Çözme Becerileri Düzeylerinin Araştırılması

Ömer Faruk ÇAKMAK¹ Hasan Basri KABUL² Oğuzhan AYDIN³ Ali HACİFETTAHOĞLU⁴

Alipaşa DAVULCU⁵

¹Eğitimci, MEB, ofarukcakmak@gmail.com, ORCID:0009-0002-6587-2785

²Eğitimci, MEB, hbkabul@hotmail.com, ORCID: 0009-0006-3853-8887

³Eğitimci, MEB, oguzhan61@hotmail.com, ORCID: 0009-0000-4869-760X

⁴Eğitimci, MEB, hacifettah61@gmail.com, ORCID: 0009-0000-0031-039X

⁵Eğitimci, MEB, davulcu_ali@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-4194-411

Özet: Bu çalışma okul yöneticilerinin problem çözme beceri düzeylerini belirlemek ve yöneticilerin tanımlayıcı özelliklerine göre problem çözme becerilerinde farklılık olup olmadığını incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nicel araştırma yöntemlerine genel tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmaya 2023-2024 eğitim öğretim yılında Trabzon merkezinde görev yapan kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenmiş olan okul yöneticileri gönüllü olarak katılmışlardır. Araştırmada veriler kişisel bilgi formu ve problem çözme becerisi ölçeği ile toplanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 22.0 istatistik programı aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda okul yöneticileri en fazla 192 puan alınabilen ve yüksek puanların yüksek problem çözme becerisini ifade ettiği ölçekten ortalama 136,511 ortalama puan almışlardır. Bu sonuç okul yöneticilerinin problem çözme becerilerinin yüksek düzeyde fakat geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Araştırmada ayrıca okul yöneticilerinin tanımlayıcı özelliklerinden cinsiyet ve medeni durumlarına göre problem çözme becerilerinin istatistiksel olarak farklılık göstermediği, yaşlarına, eğitim durumlarına, pozisyonlarına ve kıdemlerine göre problem çözme becerilerinde istatistiksel olarak farklılıkların olduğu saptanmıştır. Daha yüksek yaşta bulunan ve daha fazla kıdeme sahip lisansüstü eğitim düzeyinde bulunan müdür pozisyonundaki yöneticilerin yüksek düzeyde problem çözme becerilerine sahip oldukları görülmüştür

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, Okul Yönetimi, Problem Çözme, Problem Çözme Becerisi

Investigation of Problem Solving Skills Levels in School Administrators

Abstract: : This study was conducted to determine the problem solving skill levels of school administrators and to examine whether there is a difference in problem solving skills according to the descriptive characteristics of administrators. School administrators working in Trabzon center in the 2023-2024 academic year, who were determined by convenience sampling method, voluntarily participated in the study, which was carried out in the general survey model of quantitative research methods. The data were collected with personal information form and problem solving skills scale. The obtained data were analysed in computer environment through SPSS 22.0 statistical programme. As a result of the research, school administrators received an average score of 136,511 from the scale, where a maximum of 192 points can be obtained and high scores indicate high problem solving skills. This result shows that school administrators' problem solving skills are at a high level but need to be improved. In the study, it was also found that there was no statistical difference in the problem solving skills of school administrators according to their gender and marital status, but there were statistical differences in their problem solving skills according to their age, educational status, position and seniority. It was seen that the administrators in the position of principal who were at higher age and had more seniority and postgraduate education level had high level problem solving skills.

Keywords: Educational Administration, School Administration, Problem Solving, Problem Solving Skills

1. GİRİŞ

Bireyler yaşamları boyunca çözüm arayışını gerektiren çok sayıda problemle karşı karşıya kalırlar. Bazı problemler hızlı ve zahmetsizce çözülebilse de, diğerleri zorlu ve karmaşık prosedürler gerektirir. Varoluşun özünün problem çözme becerisinde yattığı ileri sürülebilir. Sonuç olarak problem çözme becerisi kişinin yaşamı boyunca ihtiyaç duyduğu vazgeçilmez bir beceridir (Aksu, 1988).

Problem çözme becerisi, belirsiz sonuçlarla karşılaşıldığında doğru çözüme ulaşmak için üstlenilen bilişsel süreçlerle karakterize edilir. Aynı zamanda bireyin gerekli bilgiyi edinme ve problem çözme senaryolarında etkili bir şekilde uygulama kapasitesini de kapsar. Problem çözme becerileri doğuştan gelse de öğrenme yoluyla da edinilebilir. Yaşam boyunca yeni zorluklarla karşılaşıldıkça, doğuştan gelen problem çözme becerisi, sorun çözme eyleminin kendisi aracılığıyla gelişir (Karaca ve Karaca, 2021).

Türkiye’de örgün eğitim okul müdürü ve müdür yardımcısının operasyonları denetlediği okullarda yürütülür. Eğitim yönetimi alanında müdür ve müdür yardımcılarının rolleri büyük önem taşımaktadır. Okul yöneticileri, kendilerine verilen görev ve yasal yetkiler doğrultusunda idari sorumluluklarını titizlikle yerine getirirler. Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren okul yöneticileri olarak müdür ve müdür yardımcılarının kendi alanlarında kapsamlı uzmanlık ve yeterliliğe sahip olmaları istenmiştir. Ayrıca okul yöneticilerinin, çalışmaları sırasında ortaya çıkan her türlü zorluk veya problemi etkili bir şekilde ele almaları gerekmektedir (Korkut, 2002).

Beklenmedik ve kendiliğinden ortaya çıkan problemleri ele almak için gerekli becerilere ve hazırlığa sahip olmak, hem kişisel hem de profesyonel yaşam alanlarında çok önemlidir. Günlük durumlarda ortaya çıkan problemlerin yanında ayrıca sıra dışı problemlerle etkili bir şekilde mücadele etmek için problem çözme becerilerine sahip olmak çok önemlidir. Sonuç olarak problem çözme becerisi bireylerin hem kişisel hem de mesleki yaşamlarında vazgeçilmezdir. Aynı tekniklerin çeşitli problemleri çözmek için uygulanabileceği gibi, aynı problemi çözmek için farklı yaklaşımların da kullanılabileceğini belirtmekte fayda vardır. Dolayısıyla problem çözme dikkat ve uzmanlık gerektiren teknik bir konudur (Erdoğan, 2004).

Yüksek düzeyde problem çözme becerisine sahip bireyler, problemlerle bağımsız olarak, herhangi bir yardım almadan başa çıkabilirler (Korkut, 2002). İnsanın gelişimi, kendine güveni, yeteneklerinin farkına varması ve bunlardan yararlanması, ihtiyaçlarının karşılanması ancak problem çözme becerisinin üst düzeyde olmasıyla mümkündür. Dolayısıyla problem çözme becerisi yüksek yöneticiler güven, yeterlilik, sabır ve sağduyu gibi özelliklere sahiptir (Tur, 2022).

Problemleri etkili bir şekilde çözmek için kişinin belirli bilgi ve becerilere sahip olması gerekir. Bu problemler geniş ve yaygın olanlardan kişisel ve sürekli olanlara kadar değişebilir. Ayrıca çözümler acil eylem veya daha uzun vadeli bir yaklaşım gerektirebilir. Buradan problem çözmenin tanımlanmış bir süreci içerdiği sonucuna varılabilir. Problem çözme becerilerini kazanarak bireyler yeni problemleri daha verimli ve sistematik bir yaklaşımla çözebilirler (Lorenzo, 2005).

Problem çözme becerilerinin geliştirilmesi, bir problemin doğasını anlama ve kavrama, çözümü için etkili bir strateji seçme, bu stratejiyi uygulama ve ortaya çıkan sonuçları yorumlama kapasitesini içerir. Bu bilişsel sürece genellikle akıl yürütme

denir. Bu beceri geliştirilip içselleştirildiğinde bireyler çeşitli durumlara problem çözme zihniyetiyle yaklaşabilir ve bunu davranış biçimine dönüştürebilirler (Altun, 2002; Kurt, 2009).

İçinde bulunduğumuz çağda yönetim inanılmaz derecede zorlu bir iştir. Yöneticilere herkesin taleplerinin karşılanması, kalitenin artırılması, akademik ve sosyo-kültürel hedeflere eş zamanlı ulaşılması, rutin yönetim görevlerinin kesintisiz sağlanması gibi birçok sorumluluk düşmektedir. Bu zorluklara rağmen, yönetim sürecinde karşılaşılan problemleri etkili bir şekilde çözebilmek, yöneticilerin sahip olması gereken temel bir beceridir. Yöneticilerin zorlukları aşmak için canla başla çalışmaları, değişen koşullara rağmen okulların ve eğitimin kalitesini artırmak için çaba gösterdikleri, çeşitli engel ve engellerle karşılaştıkları görülmektedir. Oldukça zorlu olan bu süreç, sağlam ve dik bir duruş gerektirir ve çevrenin ve üstlerin desteğiyle aşılması daha kolaydır (Erdoğan, 2004).

Eğitim ve öğretim alanında yöneticiler, hem iç hem de dış paydaşlarla etkileşimde, okullardaki sorumluluklarını yerine getirirken çok sayıda problemle karşı karşıya kalmaktadır. Bu problemler engel olarak görmek yerine, eğitim ve öğretim girişimlerini ilerleten ve yönlendiren katalizörler olarak görülmelidir (Bursalıoğlu, 1994; Taymaz, 2003).

Okul yöneticilerinin sorumluluk alanları oldukça geniştir. Bu sorumluluklar; okulların bakım, onarım, kaynak temini, eğitim programlarının planlanması ve yürütülmesi gibi çok çeşitli görevleri kapsamaktadır. Ölçme ve değerlendirme gibi faaliyetleri içeren bu iş yükünün inkar edilemez derecede zorlu olduğu ortadadır. Daha önce önemsiz olan problemlerin aniden önemli endişelere dönüşmesiyle birlikte hergün farklı problemler ortaya çıkabilmektedir. Müfredat değişikliklerinden seçmeli derslere, sınavlara katılımdan sosyal aktivitelere, hatta dış çatışmalardan veli iletişimine kadar yöneticilerin birçok problemle baş etmesi gerekmektedir. Bu karmaşık sürecin etkin yönetimi, problem çözme becerisi gelişmiş yöneticiler gerektirir.

Okul yöneticisinin problemleri hızlı bir şekilde çözme ve etkili problem çözme stratejilerini uygulama konusundaki becerileri, idari süreci yetkin bir şekilde yönetme becerisini ortaya koymaktadır. Problem çözmeye deneme yanılma veya bilimsel yöntemlerin uygulanması yoluyla yaklaşılabilir. Bu, okul yöneticisinin bütçeleme, pozitif okul-toplum ilişkilerini sürdürme ve eğitim sistemini optimize etme ve aynı zamanda hataları en aza indirme gibi yönetimin çeşitli alanlarını

yönlendirmek için gerekli problem çözme becerilerine sahip olduğunu gösterir (Üstün ve Bozkurt, 2003; Çelikten, 2001). Okul yöneticilerini seçerken problem çözme becerilerinin dikkate alınması, onların okul yönetimindeki başarılarını büyük ölçüde etkilediğinden önemlidir. Problem çözme becerileri, bireyler için değerli bir bilişsel yeterlilik olarak kabul edilir; çünkü bu, onların zorluklarla etkili bir şekilde başa çıkma kapasitelerini ifade eder ve zihinsel büyümeyi kolaylaştırır ve sonuçta daha verimli çözüm süreçlerine yol açar (Zincir ve diğerleri, 2023). Sonuç olarak okullarda eğitim hedeflerine ulaşma olasılığı artar. Yöneticinin yetkinliği ve kurumuna olan hakimiyeti, problemleri anında fark etmesi ve çözmesinde açıkça görülmektedir. Yöneticinin problemi algılamaması kurumu yeterince tanımadığını gösterir. Zamanla, fark edilmeyen problemin boyutu ve karmaşıklığı büyür ve potansiyel olarak sistemi işlevsiz hale getirir. Yetersiz problem çözme becerileri strese ve psikolojik zorluklara yol açabilir. Dolayısıyla yaş, cinsiyet, deneyim ve eğitim, gibi farklı değişkenler problem çözme sürecini etkilemektedir (Karaca ve Karaca, 2021).

Bu çalışmanın amacı, okul yöneticilerinin problem çözme beceri düzeylerini belirlemek ve yöneticilerin tanımlayıcı özelliklerine göre problem çözme becerilerinde farklılık olup olmadığını incelemektir.

2. MATERYAL VE METOD

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma genel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. "Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bu evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinden yapılan tarama düzenlemeleridir." (Karasar, 2011: 79).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2023-2024 eğitim öğretim yılında Trabzon il merkezinde bulunan, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim okullarında görev yapan yöneticiler oluşturmaktadır. Örneklemi ise evren içerisinde bulunan kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen 190 yönetici oluşturmıştır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri kişisel bilgi formu ve Problem Çözme Becerisi ölçeği ile toplanmıştır. Ölçek, Heppner ve Petersen (1982) tarafından oluşturulmuştur. Ölçeğin amacı, kişinin problem çözme becerileri konusunda kendini algılayışını saptamaktır. Toplamda 35 maddeden oluşmaktadır ve kişinin kendi kendine cevapladığı kağıt kalem testidir. Puanlama 6'lı Likert tipidir. Katılımcıdan "her zaman böyle davranırım", "çoğunlukla böyle davranırım", "sık sık böyle davranırım", "arada sırada böyle davranırım", "ender olarak böyle davranırım" ve "hiçbir zaman böyle davranmam" cevapları arasından kendine en yakın bulduğunu işaretlemesi beklenir. Puanlamada 9. 22. ve 29. maddeler puanlama dışıdır. Toplam puanda ise 1, 2, 3, 4, 11, 13, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 30, 32 ve 34. maddeler ters olarak hesaplanmaktadır. Ölçeğin puan aralığı 32-192'dir. Puanın yükselmesi problem becerisinin yükseldiğini göstermektedir. Ölçeğin Türk kültürel bağlamında, güvenilirlik ve geçerlilik bilgileri Şahin ve diğerleri (1993) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada ölçeğe yönelik güvenilirlik analizi tekrar edilmiş ve ölçeğin güvenilirliği Cronbach's Alpha=0,886 olarak bulunmuştur.

2.4. Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında IBM SPSS Statistics for Windows, Version 22.0 (SPSS INC., Chicago, IL, USA) istatistik programı aracılığıyla değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan yöneticilerin tanımlayıcı özelliklerinin belirlenmesinde frekans ve yüzde analizlerinden, ölçeğin incelenmesinde ortalama ve standart sapma istatistiklerinden faydalanılmıştır. Yöneticilerin tanımlayıcı özelliklerine göre ölçek düzeylerindeki farklılaşmaların incelenmesinde bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) ve post hoc (Tukey, LSD) analizlerinden faydalanılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Örneklem grubunun tanımlayıcı özelliklerine göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Yöneticilerin Tanımlayıcı Özelliklere Göre Dağılımı

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kadın	83	43,7
Erkek	107	56,3
Yaş		
30 Ve Altı	48	25,3
31-40	82	43,2
41 Ve Üzeri	60	31,6
Medeni Durum		
Bekar	80	42,1
Evli	110	57,9
Eğitim Durumu		
Lisans	167	87,9
Lisansüstü	23	12,1
Yöneticilik Pozisyonu		
Müdür	29	15,3
Müdür Yardımcısı	161	84,7
Kıdem		
1-5 Yıl	35	18,4
6-10 Yıl	74	38,9
11-15 Yıl	43	22,6
16 Yıl Ve Üzeri	38	20,0

Yöneticiler cinsiyete göre 83'ü (%43,7) kadın, 107'si (%56,3) erkek; yaşa göre 48'i (%25,3) 30 ve altı, 82'si (%43,2) 31-40, 60'ı (%31,6) 41 ve üzeri; medeni duruma göre 80'i (%42,1) bekar, 110'u (%57,9) evli; eğitim durumuna göre 167'si (%87,9) lisans, 23'ü (%12,1) lisansüstü; yöneticilik

pozisyonuna göre 29'u (%15,3) müdür, 161'i (%84,7) müdür yardımcısı; kıdeme göre 35'i (%18,4) 1-5 yıl, 74'ü (%38,9) 6-10 yıl, 43'ü (%22,6) 11-15 yıl, 38'i (%20,0) 16 yıl ve üzeri olarak dağılmaktadır.

Tablo 2: Problem Çözme Becerisi Puan Ortalamaları

	N	Ort	Ss	Min.	Maks.
Problem Çözme Becerisi	190	136,511	22,065	79,000	187,000

Yöneticilerin "problem çözme becerisi" ortalaması $136,511 \pm 22,065$ (Min=79; Maks=187) olarak saptanmıştır.

Tablo 3: Problem Çözme Becerisi Puanlarının Tanımlayıcı Özelliklere Göre Farklılaşma Durumu

Demografik Özellikler	n	Problem Çözme Becerisi
		Ort ± SS
Cinsiyet		
Kadın	83	138,410±19,768
Erkek	107	135,037±23,681
t=		1,045
p=		0,286
		Ort ± SS
Yaş		
30 Ve Altı	48	123,792±16,534
31-40	82	141,134±23,909
41 Ve Üzeri	60	140,367±19,510
F=		11,927
p=		0,000
PostHoc=		2>1, 3>1 (p<0.05)
		Ort ± SS
Medeni Durum		
Bekar	80	137,525±21,424
Evli	110	135,773±22,588
t=		0,539
p=		0,590

Eğitim Durumu		Ort ± SS
Lisans	167	134,808±21,396
Lisansüstü	23	148,870±23,379
t=		-2,922
p=		0,004
Yöneticilik Pozisyonu		Ort ± SS
Müdür	29	150,966±27,525
Müdür Yardımcısı	161	133,907±19,946
t=		3,980
p=		0,003
Kıdem		Ort ± SS
1-5 Yıl	35	121,200±18,545
6-10 Yıl	74	138,635±20,762
11-15 Yıl	43	136,302±20,033
16 Yıl Ve Üzeri	38	146,711±22,962
F=		9,741
p=		0,000
PostHoc=		2>1, 3>1, 4>1, 4>3 (p<0.05)

Yöneticilerin problem çözme becerisi puanları cinsiyet ve medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Yöneticilerin problem çözme becerisi puanları yaşa göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F=11,927$; $p=0<0.05$; $\eta^2=0,113$). Farkın nedeni 31-40 yaş olanların problem çözme becerisi puanlarının 30 yaş ve altı olanların problem çözme becerisi puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). 41 ve üzeri olanların problem çözme becerisi puanlarının 30 yaş ve altı olanların problem çözme becerisi puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$).

Lisans mezunlarının problem çözme becerisi puanları ($x=134,808$), lisansüstü mezunlarının problem çözme becerisi puanlarından ($x=148,870$) düşük bulunmuştur ($t=-2,922$; $p=0.004<0.05$; $d=0,650$; $\eta^2=0,043$).

Müdürlerin problem çözme becerisi puanları ($x=150,966$), müdür yardımcılarının problem çözme becerisi puanlarından ($x=133,907$) yüksek bulunmuştur ($t=3,980$; $p=0.003<0.05$; $d=0,803$; $\eta^2=0,078$).

Yöneticilerin problem çözme becerisi puanları kıdeme göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F=9,741$; $p=0<0.05$; $\eta^2=0,136$). Farkın nedeni 6-10 yıl olanların problem çözme becerisi puanlarının 1-5 yıl olanların problem çözme becerisi puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). 11-15 yıl olanların problem çözme becerisi puanlarının 1-5 yıl olanların problem çözme becerisi puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). 16 yıl ve üzeri olanların problem çözme becerisi puanlarının 1-5 yıl olanların problem çözme becerisi puanlarından yüksek olmasıdır

($p<0.05$). 16 yıl ve üzeri olanların problem çözme becerisi puanlarının 11-15 yıl olanların problem

çözme becerisi puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$).

4.SONUÇ

Okul yöneticilerinin problem çözme becerilerinin incelendiği araştırmaya 2023-2024 eğitim öğretim yılında Trabzon il merkezinde görev yapan 190 okul yöneticisi gönüllü olarak katılmışlardır.

Araştırmada okul yöneticileri en fazla 192 puan alınabilen ve yüksek puanların yüksek problem çözme becerisini ifade ettiği ölçekten ortalama 136,511 ortalama puan almışlardır. Bu sonuç okul yöneticilerinin problem çözme becerilerinin yüksek düzeyde fakat geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Araştırmada okul yöneticilerinin tanımlayıcı özelliklerine göre problem çözme beceri düzeylerinde farklılık olup olmadığı da incelenmiştir. Bu doğrultuda ele alınan ilk değişken olarak okul yöneticilerinin cinsiyetlerine göre problem çözme beceri düzeylerinde farklılık olmadığı görülmüştür. Başka bir ifade ile kadın ve erkek okul yöneticileri benzer düzeyde problem çözme becerilerine sahiptirler.

Okul yöneticilerinin yaşlarına göre problem çözme becerilerinde farklılık olduğu saptanmıştır. Yaşla birlikte okul yöneticilerinin problem çözme becerilerinin geliştiği gözlenmiştir.

Araştırmada okul yöneticilerinin medeni durumlarına göre problem çözme beceri düzeylerinde farklılık olmadığı görülmüştür. Başka bir ifade ile evli ve bekar okul yöneticileri benzer düzeyde problem çözme becerilerine sahiptirler.

Okul yöneticilerinin eğitim durumlarına göre problem çözme becerilerinde farklılık olduğu saptanmıştır. Lisansüstü eğitim düzeyindeki yöneticilerin lisans mezunu yöneticilere göre problem çözme becerileri daha yüksek bulunmuştur.

Araştırmada yöneticilerin pozisyonlarına göre de problem çözme becerilerinde farklılık olduğu saptanmıştır. Müdür pozisyonundaki yöneticilerin problem çözme becerilerinin müdür yardımcısı pozisyonundaki yöneticilerden daha yüksek olduğu görülmüştür.

Araştırmada benzer bir sonuçta yöneticilerin kıdemlerine göre ortaya çıkmıştır. Yöneticilerin kıdemleriyle birlikte problem çözme becerilerinin yükseldiği saptanmıştır.

Araştırmadan çıkan sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler getirilmiştir:

Araştırmada okul yöneticilerinin problem çözme becerilerinin geliştirilmesi gerektiği belirlenmiştir. Bunun için İl Milli eğitim müdürlüklerince okul yöneticilerine problem çözme becerilerini içeren hizmet içi eğitim ve seminerlerin düzenlenmesi önerilmektedir.

Diğer taraftan yaş ve kıdemin problem çözme becerisinde önemli bir değişken olduğu görülmüştür. Okul yöneticileri belirlenirken, yaş ve kıdemin özellikle dikkate alınması önerilmektedir.

Bu araştırma Trabzon il merkezinde görev yapan 190 okul yöneticisinin görüşleri ile sınırlıdır. Daha fazla okul yöneticisini kapsayan araştırmaların yapılması sonuçlardan genellemeye gidilmesine olanak sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

Aksu, M. (1988). Problem Çözme Becerilerinin Geliştirilmesi. Problem Çözme Yöntemleri El Kitabı. Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi.

Altun, M. (2002). İlköğretim İkinci Kademedeki Matematik Öğretimi. İstanbul: Alfa Basım Yayım.

Bursalioğlu, Z. (1994). Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış. Ankara: Pegem.

Çelikten, M. (2001). Okul Yöneticilerinin Problem Çözme Becerileri. Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 7(27), 297-309.

Erdoğan, İ. (2004). Okul Yönetimi Ve Öğretim Liderliği. İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Karaca, İ., & Karaca, N. (2021). Okul Yöneticilerinin Problem Çözme Beceri Algılarının İncelenmesi. Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi – USBED, 3(4), 181-200.

Karasar, N. (2011). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayınları.

Korkut, F. (2002). Lise Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22, 177-184.

Kurt, A. (2009). Milli Eğitime Bağlı Okullarda Görev Yapan Eğitim Yöneticilerinin Problem Çözme Becerileri. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Lorenzo, M. (2005). The development, implementation and evaluation of a problem solving heuristic. International Journal of Science and Mathematics Education, 3, 33-58.

Sahin, N., Sahin, N. H., & Heppner, P. P. (1993). Psychometric Properties Of The Problem Solving Inventory In A Group Of Turkish University Students. Cognitive Therapy and Research, 17, 379-396.

Taymaz, H. (2003). Okul Yönetimi. Ankara: Pegem Yayınları.

Tur, S. (2022). Okul Yöneticilerinin Problem Çözme Becerileri (Yüksek Lisans Projesi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Üstün, A., & Bozkurt, E. (2003). İlköğretim Okulu Müdürlerinin Kendilerini Algılayışlarına Göre Problem Çözme Becerilerini Etkileyen Bazı Mesleki Faktörler. Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(1), 13-20.

Zincir, M., Duman, S., Karaca, C., & Deniz, A. (2023). Okul Yöneticilerinin Problem Çözme Yöntemleri Üzerine Nitel Bir Çalışma. International Social Mentality and Research Thinkers Journal, 9(73), 4045-4058. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/smryj.71077>.